

Theologiæ Sacramentalis Scholasticæ Et Moralis Pars ...

Ad Mentem Doctoris Subtilis Ioannis Duns Scoti D. Augustino conformen

In quâ tractatur de Augustissimo Eucharistiæ Sacramento, ac Sacrificio
Missæ, ...

Bosco, Jean a

Lovanii, 1667

Concl. X. Quotidiana Communio non est omnibus iustis indifferenter
permittenda, nec etiam neganda.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73377](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73377)

clufionis, neque indirecta erit. Sed progrediamur ad alia, &

105. Quatro primò an præter carentiam peccatorum tum mortalium, tum venialium, requiratur aliqua interna devotio, vel alia dispositio. Negari certè non potest, quòd res sacra non solum ex consilio, sed etiam ex præcepto, saltem sub veniali, propter suam dignitatem exigant peculiarem reverentiam in earum usu, aut receptione; unde ad ipsas preces sacras recitandas & loquendum cum Deo exigitur aliquis preparatio, quâ cor avocetur ab externis, & mens elevetur ad Deum; imò continua attentio, saltem virtualis: quantò magis ad Eucharistiam suscipiendam, quæ est familiarior & intimior cum Deo communicatio? Nam quis eum excusaret ab omni culpa, qui à ludò surgeret immediatè, ut Eucharistiam susciperet, & statim ad ludum rediret? Igitur reverentiæ debite huic divinissimo Sacramento repugnat modus ille accedendi absque ulla devotione interna, aut preparatione.

Cæterùm devotionem illam non esse necessariam ad principalem Eucharistiæ effectum, diximus disp. 1. De Sacramentis in genere sect. 5. concl. 7. Sed numquid ideo quotidiana Communio omnibus iustis indifferenter est permittenda; immo suadenda? Respondeo:

CONCLUSIO X.

Quotidiana Communio non est omnibus iustis indifferenter permittenda, nec etiam neganda.

106. DE quotidiana Communionem diffusius ab aliquibus hisce temporibus tractatur, eò quòd nonnulli Recentiores, præsertim in Hispania, eam acriter defendant, & summo studio invehere conentur. Rectè quidem, si simul invehent debitam sanctitatem, & vitam primorum Christianorum.

Conclusio est Seraphici Doctoris Sancti Bonaventuræ 4. dist. 12. parte 2. art. 2. q. 2. ubi: Respondeo dicendum, quod si quis semper esset paratus, semper utile esset hoc sacramentum recipere, ut scilicet haberet habitaculum mundum, & spiritaliter comederet hunc cibum cum honore & devotione. Quia igitur tempore Ecclesie primitive erant mundi per Baptismum in innocentiam, & charitatem ardentes per donationem Spiritus Sancti, ideo congregabat eis quotidie communicare. Quia verò postmodum charitas refrigeravit, & per peccatum munditia baptisimalis ut in pluribus perditâ fuit, relictum fuit iudicio & conscientia uniuscuiusque, ut reciperet quando se dispositum videret, ne aliter manducaret ad suam damnationem.

Et quia homines inciperunt fieri negligentes,

oportuit, ut iterum institueretur à Summo Pontifice frequentatio. Sed quia frequentabant multi, & non bene se preparabant, instituit Fabianus, ut tribus anni solemnitatibus, in quibus homines melius parantur, & quas desiderabilis expectant, communicarent, scilicet Natali, Paschate, & Pentecoste. Et quia homines adhuc processu temporis in his tribus temporibus negligenter se preparabant, ideo hoc ad extremam est ad Pascha rediitum, quod præcedit tempus preparationis, scilicet Quadragesima.

Si ergo quaeritur, utrum expediat frequentare alicui? Dicendum quod si videat se esse in statu Ecclesie primitive, laudandum est quotidie communicare. Si autem in statu Ecclesie finalis, utpote frigidum & tardum, laudandum est quod raro. Si autem medio modo, medio modo debet se habere, & aliquando debet cessare, ut adducat revereri; aliquando accedere, ut inflammetur amore. Quia tali hospiti debetur honor, debetur & amor; & tunc secundum illam partem, secundum quam viderit se melius proficere, ad illam magis declinet; quod homo solum experientia discit. Omnes ergo rationes ad primam partem pro frequentia intelliguntur, salva debita preparatione, qua in paucissimis est ut semper. Hæc D. Bonaventura hujus venerabilis Sacramenti devotissimus testis; cum quibus (inquit Lugo disp. 17. n. 11.) videant Adversarij quomodo cohereant, quæ docent, dum dicunt, Communionem quotidianam expedire omnibus cuiuscumque status & conditionis, dummodò non sint in mortali, & preparationem debitam ad istam frequentiam reperiri in omnibus etiam laicis ritè absolutis à lethaliibus.

Aliud præclarum testimonium ejusdem Seraphici Doctoris habemus Tractatu de Processu Religionis, processu 7. cap. 21. ubi sic ait: Vix aliquis ita religiosus esse videtur, & sanctus (exceptis Sacerdotibus) qui semel in hebdomada sufficiat ei ex consuetudine communicare, nisi specialis causa quandoque, & raro plus suadeat, ut infirmitas superveniens, vel singulariter sollemnis Festivitas, vel intensitate devotionis fervor, & immoderata desiderii sita sit pro illius susceptione, qui solus sufficit ardorem animæ se amantis refrigerare.

Hanc modum loquendi observant alij Scholastici, Doctor Angelicus 3. parte q. 80. a. 10. in corpore, & 4. dist. 12. q. 3. art. 1. quæstionculâ primâ. Alexander Alenis 4. parte art. 4. quæstionculâ 2. Richardus, Victoria, & alij tam veteres, quàm recentiores, quos citat Lugo supra à n. 9. usque ad 16. à quo communi Scholasticorum consensu in re gravi, & morali, non licet privatâ auctoritate discedere; præsertim cum credibile non sit, Scholasticos & Doctores gravissimos sine firmissimo fundamento in hanc sententiam conspirasse.

Quæris, quod sit illud fundamentum? Tali hospiti (inquit Bonaventura) debetur honor, debetur & amor. Et infra: Maiorem efficaciam credo recipit homo in una Missa, vel manducatione

107.

108.

Lugo

107. & alij Scholastici, D. Thomæ, Alesij, Richardus, Victoria

D. Bonav.

Fundantes se in reverentia & utilitate Sacramenti, cum bonâ preparatione, quam in multis, si non se præparet diligenter. Fundamentum ergo, reverentia & utilitas Sacramenti. Honor Regis (inquit Propheta Regius Psal. 98. v. 4.) iudicium diligit.

Et quare putamus Ecclesiam prohibuisse laicis usum calicis, quare etiam Sacerdotibus duplicem Communionem in eadem die, excepto Natali Domini, nisi causâ reverentiæ & decoris?

108.
Quæ etiam est ratio quare Ecclesia non communicet infantes.

Cur non communicat infantes baptizatos secundam consuetudinem antiquissimorum & Sanctissimorum Patrum? Similiter pueros doli capaces ante perfectum usum rationis? An quia incapaces gratiæ sanctificantis? Contrarium constat ex supra dictis sect. 8. concl. 4. & sequentibus. Cur igitur? Estimo propter reverentiam & utilitatem augustissimi ac divinissimi huius Sacramenti.

ut colligatur ex Trident.

Colligo ex Concilio Tridentino sess. 21. in qua traditur doctrina tum de Communionem sub utraque specie, tum de Communionem parvulorum. Etenim postquam cap. 1. dixisset atque declarasset, Laicos, & Clericos non conficientes non adstringi jure divino ad Communionem sub utraque specie, cap. 2. volens reddere rationem suæ iustissimæ prohibitionis, declarat hanc potestatem perpetuò in Ecclesia fuisse, ut in Sacramentorum dispensatione, salvâ illorum substantiâ, ea statueret, vel mutaret, quæ suscipientium utilitati, vel ipsorum Sacramentorum venerationi, pro verum, temporum, & locorum varietate magis expedire iudicaret. Ergo judicaverunt Patres Concilii expedire utilitati suscipientium, aut certe Sacramenti Eucharistiæ venerationi, ut laicis non daretur nisi sub una specie; parvulis autem omnino negaretur. Et sanè quæ alia potuit esse ratio prohibendi multiplicem Communionem in eodem die?

109.
Eadem fuit ratio prohibendi multiplicem Communionem eodem die.

Dices; quia per unam Communionem melius representatur unitas mortis & passionis Christi. Sed contrâ; licet hæc sit ratio alicujus congruentiæ, non tamen convincens: posset enim pariter ob eundem respectum prohiberi duplex Communionem in hebdomada. Ratio ergo fuit, major reverentia & utilitas, ut testatur Pontifex Honorius Tertius de celeb. Miss. cap. 12. ibi: Cum cuilibet Sacerdoti, quacumque dignitate presulgeat, unam in die Celebrare Missam sufficiat: nam & valde est felix qui celebrat dignè unam.

Gabriel.

Unde Gabriel sect. 87. in Canonem: Ad dignam sumptionem huius Sacramenti requiritur meditatio excellentiæ tanti Sacramenti, ut mens excitetur ad sumendum cum reverentia & devotione. Requiritur etiam meditatio propriæ indignitatis, ut excitetur animus ad sumendum cum timore &c. Hæc autem difficulter dignè exhibentur pluries unâ die; unde tandem in consuetudinem veniret, sine hac præparatione sumere, & per hoc minùs reverenter. Hæc ille.

Consimiliter dico ego: Hæc autem difficulter dignè exhibentur quotidie, maxime ab hominibus imperfectis, qui curis sæcularibus implicentur; unde tandem in consuetudinem veniret sine hac præparatione sumere, & per hoc minùs reverenter. Constat profectò nimiam frequentiam & familiaritatem alicujus personæ sæpè sæpiùs parere ejus contemptum: & experientia, etiam in personis Religiosis, ostendit Communionem nimis frequentem abire in consuetudinem torpori admixtam, ortam magis ex usu, quàm ex fervore spirituali.

Ex quo fit, ut maneant æquè tepidi & difficiles ad resistendum tentationibus; augmentum enim gratiæ, quod accipiunt, valde exiguum est, & gratiæ actuales paucæ, imò, secundum aliquos, nullæ. Quis ergo jure potest mihi indignari, si dixerò, melius esse cum magna animi præparatione, & per consequens cum magno fructu spirituali, semel in hebdomada communicare, quàm cum parva devotione, & quodam quasi fastidio, adedque nullo serè fructu quotidie? Ipsa ratio naturalis videtur id dicere.

Hinc appositè D. Augustinus (vel quicumque est Auctor) lib. de Eccles. dogmatibus cap. 53. Quotidie Eucharistiæ Communionem percipere, nec laudo nec reprehendo: omnibus tamen Dominicis diebus communicandum suadeo, & hortor, si tamen mens sine affectu peccandi sit.

Sed quare putas hic Auctor, nec laudat, nec reprehendit Communionem quotidianam? Respondet Doctor Seraphi supra in 4. Quia quibusdam magis est utile frequentare, quibusdam raro. Nam quando dicit: Sancta sanctis (verba sunt Divi Chrylostomi Homilia 17. super Epistolam ad Hebræos) hoc dicit: si quis non est sanctus, non accedat, non simpliciter dicit, à peccatis mundus, sed sanctus: sanctum enim non mundatio peccati tantum facit, sed etiam presentia Spiritus & bonorum operum opulentia. Non enim inquit, volo à cano vos mundos esse, sed etiam albos esse, & pulchros &c.

Et quoniam non omnes quotidie albi sunt & pulchri, ideo divus Augustinus Epistola 118. sic dirimit hanc litem: Faciat, inquit, unusquisque, quod secundum fidem suam pie credit esse faciendum. Neuter enim eorum exhorat Corpus & sanguinem Domini, si saluberrimum Sacramentum certatim honorare contendant. Neque enim litigaverunt inter se, aut quisquam eorum se alteri præposuit Zachæus, & ille Centurio, cum alter eorum gaudens in domum suam suscepit Dominum; alter dicit: Non sum dignus ut intres sub tectum meum. Ambo Salvatorem honorificantes diverse, & quasi contrario modo, ambo peccatis miseri, ambo misericordiam consecuti.

Valet etiam ad hanc similitudinem, quod in primo populo unicuique manna secundum propriam voluntatem in ore sapiebat, sic in ore cuiusque Christiani Sacramentum illud quo modo sumatur assumendum.

dam. Nam & ille honorando non audet quotidie sumere, & ille honorando non audet ullo die pratermittere. Contemptum solum non vult cibis ille; sicut manna sustiduum. Inde enim & Apostolus indignè dicit acceptum ab eis, qui hoc non discernebant à cæteris cibis veneratione singulariter debita. Continuo quippe cum dixisset: Judicium sibi manducat & bibit: addidit ut diceret: non dijudicans Corpus Domini: quod satis toto ipso loco in Epistola ad Corinthios prima, si diligenter attendatur, apparet. Hucusque dilectus Deo, & hominibus Augustinus.

Ubi, ut vides, nec suadet quotidianam Communionem, nec reprehendit; sed relinquit unumquemque conscientie sue; secluso semper contemptu tanti Sacramenti, id est; ut non accedat in statu peccati mortalis. Miram sanè si sanctissimus ille Pater judicasset expedire omnibus iustis quotidie communicare, & ne minimo verbo id significasset.

Quin imò, inquit aliquis, clarissimis verbis id significavit Serm. 28. de verbis Domini, ibi: Si quotidianus est panis, cur post annum illum somis, quem iam modum Græci in Oriente satere consueverunt? Accipe quotidie, quod quotidie tibi proficit. Sic vive, ut quotidie merearis accipere. Qui non meretur quotidie accipere, non meretur post annum accipere.

Neque unius Sancti Patris Augustini ea fuit sententia; sed, inquit Catechismus Pit. V. p. 2. cap. 4. q. 46.) si quis diligenter attenderit, eundem omnium Patrum, qui de hac re scripserant, sensum fuisse facile comperiet.

Unde D. Chrysostomus homilia 3. in Epist. ad Ephesios. Tempus non efficit dignos tanti aditu Sacramenti; sed sola anima sinceritas atque expurgatio; cum tali puritate accede semper, sine hac ne presumas unquam.

Et Sanctus Bonaventura de Processu Religionis supra; Et licet aliquando tepide, tamen confidens de misericordia Dei, fiducialiter accedat; quia si se indignum reputet, cogitet quod tanto magis eger necesse habet requirere medicum, quando magis sentit se egrotum. Non est enim opus valentibus medicus. Nec ideo queris te iungere Christo, ut eum sanctifices, sed ut sanctificeris ab ipso.

Sed attende, quod paulò post atroxit: Circa Sacerdotes autem potest hæc forma teneri, ut nec nimis raro, nec semper continue; & imprætermissæ sacramentum hostiam studeant immolare. Nimis enim continue celebrare, aliquam videtur notare irreverentiam, cum vix aliquis tam devotus sit, qui semper eadem devotione ferreat, quod semper illud cum debita reverentia faciat; & cordis ardore, quin aliquando repetat quantaluncumque. Nimis etiam raro celebrare, quamvis ex reverentia soleat aliquando fieri, & humilitate, tamen quandoque torporem nutrit, quia minus circumspicitur est homo in omnibus, quasi non indigere videatur sui custodia, cum non proponit accedere ad mensam Christi. Humilitas etiam non est usqueaque securâ, præterquam diu se subtrahat; quia

scienti non est dignum se de Corpore Christi percipere; ita nec semel. Ideo non recipimus illud, quasi qui digni sumus, sed ut illo nos sepe visitante, & habitaculum cordis & corporis nostri subintrante, magis ac magis digni efficiamur.

Ecce quantum aberrant à doctrina Seraphica, qui non solum Sacerdotibus, sed omnibus indifferenter hominibus, viris ac mulieribus, perfectis juxta ac imperfectis, suadent, eo ipso, quo absolutionem à lethalibus peccatis obtinuerunt, uti jure suo, & invito etiam ac dissuadente Confessario quotidie ad Communionem accedere.

Quid ergo ad priora verba D. Bonaventuræ? Respondeo, frequentiam commendat hujus sanctissimæ mensæ. Colligo ex antecedentibus & immediatè consequentibus. Salubre, inquit, & utile est, quòd homo sepe se ad illius medicamenti susceptionem præparet, & quantâ devotione valet, illud percipere studeat, & post perceptionem in studio devotionis se conservet attentius. Hæc præcedentia; consequentia autem: Nec propterea prætermittenda est sacra Communioni, si quandoque non sentiat homo specialem devotionis gratiam, cum se ad illam præparare studet, vel cum in ipsa preparatione, vel post fortè minus devotum se sentit, quam veller.

De eadem frequentia interpretari possumus verba D. Chrysostomi & Augustini. Certè D. Augustinus, ut patet agit contra morem Græcorum singulis annis tantum semel communicandi, & optat ut magis quotidie communicemus, id est, valde frequenter, imò simpliciter singulis diebus; salva semper debita preparatione, quæ in paucissimis est ut semper. Sic, inquit, vive, ut quotidie merearis accipere. Qui non meretur quotidie accipere, non meretur post annum accipere; id est, dilatio temporis per se non efficit dignos tanti aditu Sacramenti, sed sola anima sinceritas, inquit Chrysostomus, atque expurgatio; cum tali puritate accede semper; equidem cum proportionem, id est, suis congruis temporibus; sicut oportet semper orare. Vel etiam, cum tali puritate accede semper, id est, numquam accede sine illa: unde statim subjungitur pro majori claritate: Sine hac ne presumas unquam.

Itaque neque dilatio temporis per se confert aliquid ad meliorem preparationem, neque quotidiana frequentatio per se illam minuit: quamquam per accidens nimia frequentia pareat nauseam; extinguit famem, & inducat quamdam irreverentiam.

Ita intellexit Sanctos Patres Pius V. in suo Catechismo p. 2. c. 4. q. 46. dicens: Fideles non satis habeant, se, huius decreti auctoritate obtemperantes, semel tantummodo Corpus Domini quotannis accipere; verum sæpius iterandam Eucharistia Communionem existiment. Vtrum autem singulis mensibus, vel hebdomadis, vel diebus id magis expediat, certa omnibus regula præscribi non potest: verumtamen illa est Sancti Augustini norma certissima: Sic vive, ut quotidie possis sumere. Quare Parochi partes erunt, Fideles crebro adhortari, ut quemadmo-

113. Explicatus D. Bonav. de frequent. Communione.

ut etiam Chrysostomus, & Augustinus.

Dilatio temporis per se non efficit dignum, nec quotidiana frequentatio indigne.

114. De frequentia Communionis intellexit SS. Patres Pius V. in Catechismo Romano.

112. obiecto ex 3. Aug.

Chrysostomo,

de Bonaventura

dum corpori in singulas dies alimentum subministrare necessarium putant: ita etiam quotidie hoc Sacramentum alenda & nutrienda anima curam non adiciant: neque enim minus spirituali cibo animam, quam naturali corpus, indigere perspicuum est.

Atque inter alia motiva signanter enumerat Sanctorum Patrum auctoritates, qua frequentem huius Sacramenti perceptionem magno opere commendant. Frequentem, inquit, non quotidianam; quamquam alioquin etiam quotidianam, sed, ut supra dicebam ex Seraphico Doctore, salva debita preparatione, qua in paucissimis est ut semper. Hanc debitam preparationem petimus illis verbis Dominice orationis: Panem nostrum quotidianum da nobis hodie.

Nec aliud voluit Tridentinum.

Nec aliud quidpiam voluit Concilium Tridentinum quando, sess. 22. c. 6. in principio ait: Oportet quidem sacrosancta synodus ut in singulis diebus fideles adstantes, non solum spirituali affectu, sed sacramentali etiam Eucharistia perceptione communicarent quo ad eos sanctissimi huius sacrificii fructus uberior proveniret. Alioquin in rigore intellectum de omnibus adstantibus probat frequentiorum in die Communionem, cum multi fideles non uni tantum, sed pluribus sacrificiis singulis diebus assistant. Optat ergo ut aliqui saltem communicent: optat ut digni inveniatur, non tamen ut in presenti facie Ecclesie id promiscue omnes faciant, etiam iusti.

115. Hinc exponitur declaratio Cardinalium.

Sed contra; hæc explicatio repugnat declarationi Cardinalium in 4. volumine decisionum Rotæ supra illum locum Concilii, quæ sic habet: Obstat Concilium Tridentinum Episcopo volenti prescribere certa tempora (veluti dies Dominicos, quartam, & sextam feriam) quibus tantum liceat viti laicis coniugatis, negotiatoribus, & mulieribus, etiam non coniugatis, sanctissimam Eucharistiam sumere, ob irreverentiam, quam potest quotidianam huius Sacramenti sumptio in sua Diocesi parere. Et redditur ratio, ob quam Concilium obstat: Quia antiquo tempore, peractâ consecratione, omnes adstantes sumebant Eucharistiam: & ideo licitum est quotidie Eucharistiam sumere.

sed exponitur.

Respondeo ex illis verbis nihil aliud colligi, quam usum quotidianum Eucharistie per se esse laudabilem, & desiderandum ob innumeros fructus, quos parere potest in Ecclesia. Et ideo perperam à particulari aliquo Episcopo determinati certos dies, quibus, & non aliis, liceat suis subditis communicare. Sicuti merito argueretur Episcopus, qui universè prohiberet statum Religiosum, licet certum sit omnibus in particulari eum statum non convenire.

Quæstio ergo non procedit de perfectione huius frequentie secundum se, sed prout in hoc individuo (ut ita loquar) potest enim contingere aliquem actum secundum se esse perfectiorem, & tamen huic individuo non esse utiliorem, licet alioquin non sit illicitus. Sanè dubitari haud potest esse melius ac beatius manere in virginitate, aut cælibatu, quam jungi matrimonio, ut

constat ex Tridentino sess. 24. can. 10. ubi dicit anathema contrariū asserenti: nihilominus dari potest casus, in quo magis expediant huic leximinæ nuptiæ, quam cælibatus. juxta illud Apostoli I. Cor. 7. v. 9. Melius est nubere, quam uri.

Si dixeris in primitiva Ecclesia omnes quotidie communicabant. Respondeo citius, Omnes enim (utor verbis Catechismi Romani supra) qui tunc fidem Christianam profitebantur, vera & sincera charitate ita ardebant, ut cum sine mercede orationibus, & aliis pietatis officiis vacarent, quotidie ad sacra Domini Corporis mysteria sumenda, parati invenirentur. Charitas autem & pietatis studium ita hodie in multis fidelibus refrigerant, ut, non dico quotidie, non singulis hebdomadis, aut mensibus, sed, pudet dicere, ne singulis quidem annis parati inveniuntur ad sacra Domini Corporis mysteria sumenda.

Reponit aliquis; Video me esse in statu primitivæ Ecclesie. Repono & ego cum Doctore Seraphico supra 4. dist. 12. Laudandum est quotidie communicare. Sed quot tales hodie inveniuntur? Rara avis in tertris.

Dices: omnes Sacerdotes quotidie celebrant. Respondeo non omnes, ut patet, sed multi, sicuti consilium D. Bonaventuræ supra libro de Processu Religionis, propter periculum irreverentiæ & indevotionis subinde abstinere. Qui autem continuo celebrant, si quis forte defectus irreverentiæ interveniat, compensatur per obligationem celebrandi: sunt quippe nuntii & ministri publici ab Ecclesia deputati, & ad hoc specialiter consecrati, ut pro vivis & defunctis, pro peccatis, pœnis, satisfactionibus, & aliis necessitatibus Missæ Sacrificium Deo offerant. Quidni igitur puritas & sanctitas Ecclesie eorum defectum suppleat? Accedat obligatio extrinsecæ ratione beneficii, obedientiæ, aut sustentationis.

Ex quo facile occurrit alteri objectioni: Tantam, inquis, sentio mentis ariditatem, & indevotionem singulis annis, mensibus, hebdomadis, atque singulis diebus. Respondeo, tunc ab indecentia excusat major necessitas; ut patet in amente, cui dum sanus est, non datur Eucharistia ob indecentiam, & tamen datur in articulo mortis propter majorem necessitatem.

Instabis ex Hilario, & ponitur de Confect. dist. 2. cap. 15. Si non sunt tantæ peccata, ut excommunicetur quis, non se debet à medicina Corporis & sanguinis Domini separare.

Respondeo, per modum pœnæ, alioquin probaret, quod etiam cum peccato mortali, propter quod non est excommunicatus, posset accedere. Solum ergo vult Hilarius, Communionem non esse omittendam inquit præcedentium delictorum, si homo velit se debite preparare, nisi propter illa fuerit excommunicatus.

Quo etiam sensu loquitur Gregorius lib. 2. Epistolâ 26. Sicut, exigente culpâ, quis a Sacramento Communionis digne suspenditur, ita insonantibus nullo modo talis debet irrogari vindicta.

Obijciunt

Objiciunt denique Apostolum 1. Cor. 11. 28. *Probet autem seipsum homo, & sic de pane illo edat &c.* Respondeo sensum Apostoli esse negativum, id est, non edat de pane illo nec de calice bibat, nisi antea seipsum probaverit. Ceteroquin verba illa intellecta in sensu affirmativo, vel non sunt consulenti, sed permittentis tantum edere, postquam præcesserit puritas à peccato lethali; vel certe dicendum erit, expedire Communionem non tantum post pollutionem nocturnam inculpabilem, vel venialiter culpabilem, sed etiam statim post fornicationem, & adulterium, post pollutiones voluntariè in vigilia procuratas, si modò per absolutionem sacramentalem peccatum fuerit remissum, quod planè alienum est à sensu Sanctorum, & praxi communi. Quin imò in primitiva Ecclesia prohibita fuit Communioni post copulam licitam, ut edissero Sectione sequenti, Conclusionem primà, quanto magis dissuadenda est in statu Ecclesie finalis post copulam illicitam?

Accedit, quòd Gregorius Papa 1. Reg. 1. prædicta verba Apostoli intelligit de munditia etiam à venialibus. Nam cum dixisset, peccata, etiam minima, evacuanda, ut famelici simus, statim subdit: *Hac repletionem nos evacuare Paulus insinuat, ait: Probet seipsum homo, & sic de pane illo edat, & de calice bibat. Quid enim est hoc loco probare, nisi evacuata peccatorum nequitia, se probatum ac purum ad Dominicam mensam exhibere? De repletis etiam subdit: Qui enim manducat, & bibit indignè, iudicium sibi manducat, & bibit. Qui ergo quotidie delinquimus, quotidie ad Penitentiam lamenta curramus; quia ipsa sola virtus est, quæ evacuet, quod in ventre anime culpa coadunat, & tunc verè famelici saturantur; quia quò studiosius mundanum lamento penitentia, eò uberius divine gratie fructum recipimus in spirituali refectione.* Hucusque Gregorius.

Ubi non vult venialia inducere gravem reatum communicandi; sed cum proportionem quadam consilium Pauli accipiendum, ut scilicet eò major fructus speretur, quò major fuerit evacuatio; & eò plùs periculi esse in hac mensa, quò minus evacuata fuerint, etiam venialia & quotidiana peccata.

Finio hanc materiam (de qua plura videri possunt apud alios) exemplo & verbis Sanctissimi P. N. Francisci, qui in Epistola verè aurea ad Sacerdotes Ordinis sui, viros utique sanctos & perfectos sic scribit circa finem: *Moneo præterea, & exhortor in Domino, ut in locis, in quibus morantur Fratres, una tantum celebretur Missa in die; secundum formam Sanctæ Romanæ Ecclesie. Si verò in loco plures fuerint Sacerdotes, sic sit, per amorem charitatis, alter contentus auditâ celebratione Sacerdotis alterius; quia absentes, & presentes replet, qui eo digni sunt, Dominus noster Iesus Christus. Hæc Sanctus Franciscus; veritas ne propter quotidianam sacrificandi consuetu-*

dinem, tanti mysterii debita reverentia, quam in hac ipsa Epistola anxius inculcat, & summo-pere commendat, paulatim declinaret, & in ipsis sacrificantibus fervor tanto Altari dignus, aliquantisper teperet.

Quod & ipsum Sanctissimum Patrem, virum alioquin Spiritu Sancto plenum, speculum omnis sanctitatis & perfectionis retraxit & omnino repulit à Sacro Presbyteratus ordine suscipiendo, & Divum Bonaventuram Francisci spiritus heredem, & devotionis participem, per multos dies à celebrando continuit, quoad usque, mirandum, per Angelum ad os ejus Synaxis sacra perlata est à manu Sacerdotis celebrantis.

Hæc dicta sint, non quòd omnibus indifferenter sit dissuadenda quotidiana Communioni: experientia enim docet multos Sacerdotes non sine ingenti fructu quotidie celebrare; sed quia exilitimo, non omnibus indifferenter, præsertim secularibus, illam esse permittendam.

Ceterum si à me queritur, utrum singulis mensibus, hebdomadis, vel diebus expediat communicare? Respondeo, certa omnibus regula præscribi non potest. Quis ergo noluerit errare, attendat consilium prudentis Confessarii, cujus erit hanc frequentiam plùs, minusve extendere pro majori vel minori ipsius aptitudine; ad quod probandum sufficit receptissima praxis fidelium.

Equidem libet addere, quòd Ludovicus Bloisius in Monili spirituali cap. 6. refert Sanctam Gertrudem intellexisse à Domino: *Quotquot, inquit, viri vel femine seculares vivunt in al quo statu, qui à Deo & Ecclesia non discordet, sive sint in Matrimonio, sive extra Matrimonium, sive vendant, sive emant, seu quavis aliâ licitâ ratione victum sibi parent, si bonâ voluntate præditi ex Dei gratiâ perseverant in bono, & à gravibus culpis sese continent, vitamq; suam secundum Dei præcepta, ac Sanctæ Ecclesie decreta dirigere volunt, peccataq; sua humili corde Sacerdoti confitentur; hi omnes de Dei misericordiâ confisi, venerandum Eucharistia Sacramentum in solemnitatibus, vel diebus à Patre spirituali ipsorum statuis accipere possunt. Licet enim rebus externis multipliciter occupati sint, & in leviores culpas sæpius cadant, pro viribus tamen sunt iusti in omnibus, ob idq; Deo placent. Inveniuntur autem nonnunquam inter eos, qui habitum secularem gestant, aliqui tam puri & ferventes, vel sancti, ut quotidie sacram Communionem percipere possint.*

Atque ex his coronidem impono huic Sectioni, in qua egimus de dispositionibus requisitis ad effectum Sanctissimæ Eucharistie ex parte animæ. Interim quia anima non reficitur spiritualiter (intellige ex opere operato) nisi præcesserit manducatio corporalis, etiam ipsam corpus suas requirit dispositiones, de quibus jam jam dispuo.

119. Objicito ex Apostolo 1. Cor. 11. 28. Solutur.

Gregorius intelligit Apostolum etiam de peccatis venialibus.

120. Moneo Sancti Francisci.

121. Attendendum confilium Confessarii.

ut probat praxis fidelium.

& revelatio facta S Gertrudi, quam refert Ludovicus Bloisius.

